

Հաստատում եմ

Տնօրենի Ժ/Պ

Ա. Ավանեսյան

« _____ » _____ 2024թ.

ՕՐԱՑՈՒՑԱՅԻՆ-ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի աշխարհագրություն

ԴԱՍԱՐԱՆ _____ 9

ԿԻՍԱՍՅԱԿ

I, II

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ

2024-2025

ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ

68

2

(տարեկան)

(շաբաթական)

ԴԱՍԱԳՐՔԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Հայաստանի աշխարհագրություն

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Տիգրան Մեծ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Մանասյան Մ., Հովսեփյան Ա.

ՈՒՍՈՒՑԻՉ

Հերմինե Ալավերդյան

Քննարկվել, հավանության է արժանացել

մեթոդիկավորման _____ նիստում: Արձանագրություն թիվ _____

Մեթոդիկավորման նախագահ

(ստորագրություն)

Անուշ Դաջունց

(ազգանուն, անուն)

Ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ

(ստորագրություն)

Մերգեյ Ավանեսյան

(ազգանուն, անուն)

№	ԴԱՍԻ ՎԵՐՆԱԳԻՐԸ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ԴԱՍԻ ՎԵՐՁՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ	ԳՐՔԻ ԷՋԸ	ԺԱՄԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ			ԺԱՄԿԵՏԸ
					ԸՆԴ	ՏԵՍ	ԳՈՐԾ	
ԹԵՄԱ 1	Հայաստան: Հայկական լեռնաշխարհ							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձեռք բերել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի աշխարհագրական դիրքի, բնական պայմանների ու ռեսուրսների մասին						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՁՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		<p>Համեմատել Հայկական լեռնաշխարհի և ՀՀ տարածքի մակերեսները: Իմանալ Հայկական լեռնաշխարհի գործող հրաբուխները և մակերևույթի հիմնական զծերը: Իմանալ գլխավոր լեռնագրական միավորները: Թվարկել տարվա եղանակները և նշել առավելագույն և նվազագույն ջերմաստիճանները: Թվարկել և քարտեզի վրա ցույց տալ խոշոր լճերն ու գետերը՝ ըստ ավազանների: Բացատրել բուսականության և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունները: Թվարկել հողերի տիպերը</p>						
1	Ներածություն	Ծանոթացնել Հայաստանի աշխարհագրության դասընթացի նպատակին և խնդիրներին:	Ներկայացնել Հայաստանի տարածքի աշխ. հետազոտություններ կատարող առաջին ճանապարհորդներին ու գիտնականներին: Ներկայացնել Հայաստանի աշխարհագրության թեմատիկ կառուցվածքին:	3-5	1	1		
2	Հայաստանն աշխարհի քարտեզում: Մահմանները: Աշխարհագրական դիրքը	Գաղափար կազմել Հայկական լեռնաշխարհի և նրա սահմանների մասին:	Ներկայացնել Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը: Ներկայացնել կազմել ՏԱԴ-ի, ՔԱԴ-ը:	6-8	1	1		
3	Երկրաբանական առանձնահատկությունները: Մակերևույթի հիմնական զծերը:	Ծանոթացնել ՀՀ-ի երկրաբանական առանձնահատկություններին	Ներկայացնել ՀՀ-ի մակերևույթի հիմնական զծերը: Ներկայացնել ՀՀ-ի օգտակար հանածոները:	8-15	1	1		
4	Կլիմայական առանձնահատկությունները:	Ծանոթացնել ՀՀ-ի կլիմայատեղծ գործոններին:	Վերլուծել ՀՀ-ին բնորոշ ջերմաստիճանային շրջադասության երևույթը: Վերլուծել ՀՀ-ի կլիմայական տարբերություններ առաջացնող գործոնները:	16-18	1	1		
5	Ջրագրական ցանցը	Գնահատել ՀՀ-ի ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունները:	Ծանոթացնել ՀՀ-ին գետային ցանցին՝ ըստ ավազանների: Ծանոթացնել ՀՀ-ի լճերին և նրանց ծագմանը:	18-22	1	1		
6	Հողերը, բուսականությունը, կենդանական աշխարհը	Բացատրել ՀՀ-ի հողերի, բուսական և կենդանական աշխարհի տարածման առանձնահատկությունները:	Նկարագրել ՀՀ-ին բնորոշ հողերը, բուսական և կենդանական աշխարհը: Բացատրել ՀՀ-ի վերընթաց լանդշաֆտային գոտիները:	22-26	1	1		
ԹԵՄԱ 2	Հայաստանի Հանրապետություն							
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ծանոթացնել՝ ՀՀ աշխարհագրական դիրքի և վարչատարածքային կառուցվածքին՝ Տարածքային կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՁՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		Ներկայացնել ՀՀ աշխարհագրական դիրքի տարատեսակները Թվարկել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները Բացատրել՝ ՀՀ պետական կառավարման ձևն ու վարչատարածքային կառուցվածքը,						

		Թվարկեր և ցույց տալ մարզերն ու մարզկենտրոնները:					
7	Ընդհանուր ակնարկ: ՀՀ սահմանների ձևավորումը, աշխարհագրական դիրքը	Բացատրել ՀՀ սահմանների ձևավորումը: Թվարկել ՀՀ-ի սահմանակից պետությունները:	Ներկայացնել ՀՀ աշխարհագրական դիրքի առանձնահատկությունները: Գնահատել ՀՀ ՏԱԴ-ի և ՔԱԴ-ի՝ մեզ համար նպաստավոր և ոչ նպաստավոր հատկանիշները:	27-30	1	1	
8	Վարչատարածքային կառուցվածքը և տարածքային կառավարումը	Բացատրել ՀՀ վարչատարածքային կառուցվածքի փոփոխությունները: Բացատրել ՀՀ ներկա վարչատարածքային կառուցվածքը:	Վերլուծել ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի առանձնահատկությունները: Թվարկել և ցույց տալ մարզերն ու մարզկենտրոնները:	30-33	1	1	
ԹԵՄԱ 3		Հայաստանի Հանրապետության բնությունը					
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ապահովել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների և վերլուծական հմտությունների ձևավորումը:					
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		Վերլուծել ՀՀ ֆիզիկաաշխարհագրական հիմնական բնութագրիչների՝ օբյեկտների, երևույթների ու գործընթացների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:					
9	Երկրաբանական կառուցվածքը: Օգտակար հանածոները:	Բացատրել ՀՀ երկրաբանական կառուցվածքը, օգտակար հանածոներ տարածման հիմնական առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ երկրաբանական զարգացման ուղին: Ներկայացնել ՀՀ մետաղական օգտակար հանածոների հիմնական հանքավայրերը:	34-38	1	1	
10	Մակերևույթը	Բացատրել ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունները:	39-42	1	1	
11	Մակերևույթը (շարունակությունը)	Բացատրել ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ մակերևույթի առանձնահատկությունները:	43-45	1	1	
12	Կլիմայի ընդհանուր բնութագիրը	Բացատրել ՀՀ կլիմայի հիմնական առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ կլիմայագոյացման գործոնները: Վերլուծել ՀՀ ջերմության և խոնավության տեղաբաշխման հիմնական օրինաչափությունները:	46-48	1	1	
13	Տարվա կլիմայական եղանակները: Կլիմայի վերընթաց գոտիականություն	Բացատրել ՀՀ տարածքի տարվա եղանակները:	Վերլուծել տարվա եղանակների հերթափոխը՝ ըստ բարձրության: Վերլուծել կլիմայի վերընթաց գոտիականությունը:	49-51	1	1	
14	Ջրագրությունը Գետերը	Բացատրել ՀՀ ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունները:	52-55	1	1	
15	Ջրագրությունը: Լճերը: Սևանա լիճ	Բացատրել ՀՀ ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ ջրագրական ցանցի առանձնահատկությունները:	56-59	1	1	
16	ԹԵՄԱՅԻ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 1	Իմանալ ՀԼ-ի և ՀՀ-ի սահմանները, աշխարհագրական դիրքը, հարևան պետությունները, գնահատել ՖԱԴ-ը, ՏԱԴ-ը, ՔԱԴ-ը:	Բացատրել բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունները:		1		1
17	Հողային ծածկույթը	Բացատրել ՀՀ հողային ծածկի առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ տարածքի հողային տիպերի բազմազանությունը: Վերլուծել ՀՀ-ում տարածված գլխավոր հողատեսակները:	60-62	1	1	
18	Բուսականություն: Կենդանական աշխարհը	Բացատրել ՀՀ բուսականությունը:	Վերլուծել կենդանական աշխարհի առանձնահատկությունները:	63-65	1	1	
19	Լանդշաֆտները: Վերընթաց գոտիականություն	Բացատրել ՀՀ լանդշաֆտների առանձնահատկությունները:	Վերլուծել վերընթաց գոտիականության	66-70	1	1	

			առանձնահատկությունները:					
20	Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները	Բացատրել ՀՀ բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները:	Վերլուծել ՀՀ բնօգտագործման և բնապահպանության հիմնախնդիրները:	70-72	1	1		
21	Հատուկ պահպանվող տարածքները: ՀՀ «Կարմիր գրքերը»	Բացատրել ՀՀ հատուկ պահպանվող տարածքները, ՀՀ «Կարմիր գրքերը»:	Վերլուծել ՀՀ ազգային պարկերը, ՀՀ ազգային արգելոցները:	73-77	1	1		
22	Էքսկուրսիա բնության գրկում	Բացատրել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:	77-78	1	1		
23	Հարցեր և առաջադրանքներ «Հայկական լեռնաշխարհ» և «Հայաստանի Հանրապետությունը» բաժինների կրկնության համար	Բացատրել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:	78-79	1	1		
24	ԳՈՐԾԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	Բացատրել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:		1		1	

ԹԵՄԱ 4   **Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը**

ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ   Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության վերարտադրության կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ

ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՐՈՒՄԸ	<p>Ներկայացնել և վերլուծել ՀՀ բնակչության թվի և դրա շարժընթացի, կազմի, տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Բացատրել Հայաստանում բնակչության թվի շարժընթացի պատճառները՝ 19-րդ դարից մինչև մեր օրերը: 2. Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի ցուցանիշների դինամիկան, վերարտադրության և ժողովրդագրական քաղաքականության առանձնահատկությունները, բնական աճի ցածր մակարդակը: 3. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության ազգային, կրոնական և սեռատարիքային կազմի առանձնահատկությունները: 4. Թվարկել ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսները բնութագրող որակական և քանակական ցուցանիշները, բացատրել տնտեսության զարգացման և աշխատանքային ռեսուրսների քանակի և որակի միջև առկա կապերը: 5. Գնահատել միգրացիայի սոցիալ-տնտեսական հետևանքները ՀՀ-ում: 6. Ներկայացնել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման և տարաբնակեցման առանձնահատկությունները: 7. Քարտեզի վրա ցույց տալ ՀՀ քաղաքներն ըստ մարզերի:
----------------------------	--

25	Ընդհանուր ակնարկ: Թվաքանակի շարժընթացը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացի, բնական և մեխանիկական շարժերի, կազմի, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացը, բնական և մեխանիկական շարժերը, կազմը, աշխատանքային ռեսուրսները, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափություններն և առանձնահատկությունները:	80-82	1	1		
26	Բնակչության թվի բնական և մեխանիկական շարժընթացը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերի վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության բնական և մեխանիկական շարժերը:	83-86	1	1		
27	Բնակչության կազմը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության կազմի օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների	Վերլուծել ՀՀ բնակչության կազմի օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:	87-90	1	1		

		վերաբերյալ:					
28	Աշխատանքային ռեսուրսները	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության աշխատանքային ռեսուրսները, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունները:	90-92	1	1	
29	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 2	Բացատրել բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունները:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացը, բնական և մեխանիկական շարժերը, կազմը, աշխատանքային ռեսուրսները, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:		1	1	
30	ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԱՄՓՈՓԻՉ ԿԴԿՆՈՒԹՅՈՒՆ	Իմանալ Հայաստանի աշխարհագրության դասընթացի նպատակը և խնդիրները, ՀՀ-ի սահմանները, հարևան պետությունները, ՀՀ բնության օբյեկտների և երևույթների տարածական օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքներ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացը, բնական և մեխանիկական շարժերը, կազմը, աշխատանքային ռեսուրսները, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:	93-97	1	1	
31	Բնակչության տեղաբաշխումը: Տարաբնակեցումը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:		1		1
32	Խոշոր քաղաքները	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ խոշոր քաղաքների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ խոշոր քաղաքների բնութագրերը:	98-102	1	1	
33	Մայրաքաղաք Երևան	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մայրաքաղաք Երևանի բնակչության թվաքանակի շարժընթացի, բնական և մեխանիկական շարժերի, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ մայրաքաղաք Երևանի բնակչության թվաքանակի շարժընթացը, բնական և մեխանիկական շարժերը, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:	102-107	1	1	
34	Հարցեր և առաջադրանքներ «Հայաստանի Հանրապետության բնակչությունը» բաժնի կրկնության համար	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացի, բնական և մեխանիկական շարժերի, կազմի, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունների և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ բնակչության թվաքանակի շարժընթացը, բնական և մեխանիկական շարժերը, կազմը, աշխատանքային ռեսուրսների, տեղաբաշխման ու տարաբնակեցման օրինաչափությունները և առանձնահատկությունները:	107	1	1	

ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ		<p>Բացատրել և վերլուծել ՀՀ տնտեսության ճյուղային և տարածքային կառուցվածքի ու մասնագիտացման առանձնահատկությունները:</p> <p>Թեմայի նպատակին հասնելու համար սովորողը պետք է կարողանա</p> <p><i>Վերլուծել</i> ՀՀ տնտեսության զարգացման բնական (բնատեսուրսային) նախադրյալներն ու առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնորոշել</i> ՀՀ արդյունաբերությունը, <i>բացատրել</i> ճյուղային կառուցվածքն ու տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Նկարագրել</i> ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրը:</p> <p><i>Բացատրել</i> հանքագործական արդյունաբերության զարգացման գործոնները,</p> <p><i>գնահատել</i> հանքագործական արդյունաբերության նշանակությունը ՀՀ տնտեսական համակարգում:</p> <p><i>Բնորոշել</i> վերամշակող արդյունաբերությունը, <i>մեկնաբանել</i> վերամշակող արդյունաբերության ճյուղերի զարգացման ներուժը:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ հողային ֆոնդի կառուցվածքն ու բարելավման միջոցառումները:</p> <p><i>Թվարկել</i> գյուղատնտեսական ճյուղերը, <i>գնահատել</i> դրանց <i>Բացատրել</i> սննդի արդյունաբերության ճյուղերի տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</p> <p><i>Բնութագրել</i> ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, <i>նկարագրել</i> տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:</p> <p><i>Ներկայացնել</i> ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը :</p> <p><i>Բնորոշել</i> Հայաստանի Հանրապետության տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսության համակարգում:</p> <p><i>Կիրառել</i> ՀՀ արդյունաբերության, գյուղատնտեսության և տրանսպորտի քարտեզները:</p>						
35	Ընդհանուր բնութագիրը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ: • Նկարագրել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:	Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական՝ սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	108-111	1	1		
36	ՀՀ արդյունաբերությունը: Ընդհանուր բնութագիրը: Ճյուղային կառուցվածքը	• Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	112-115	1	1		
37	Վառելիքաէներգետիկ համալիրը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրի ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ վառելիքաէներգետիկ համալիրի ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	116-120	1	1		
38	Մետալուրգիական արդյունաբերությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մետալուրգիական արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ մետալուրգիական ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	120-123	1	1		
39	Մեքենաշինությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ մեքենաշինության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ մեքենաշինության ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	123-125	1	1		

40	Քիմիական արդյունաբերությունը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ քիմիական արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ քիմիական արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	126-128	1	1		
41	Թեթև արդյունաբերությանը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ թեթև արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ թեթև արդյունաբերության կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	128-130	1	1		
42	Արդյունաբերության նորագույն ճյուղեր	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ արդյունաբերության նորագույն ճյուղերի ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ արդյունաբերության նորագույն ճյուղերի ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	131-133	1	1		
43	Արդյունաբերության այլ ճյուղերը	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ արդյունաբերության այլ ճյուղերի ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության, զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ:	Ներկայացնել ՀՀ արդյունաբերության այլ ճյուղերի ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը, զարգացման հեռանկարները:	134-136	1	1		
44	ՀՀ գյուղատնտեսությունը: Ընդհանուր բնութագիրը	Վերլուծել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	Ներկայացնել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	137-140	1	1		
45	Հողային ֆոնդը: Գյուղատնտեսական հողաբարելավումը	Վերլուծել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	Ներկայացնել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	140-144	1	1		

ԹԵՄԱ 6 Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը

ԹԵՄԱՅԻ ԼՊՏԱԿԸ • Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:

- ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ**
- Ներկայացնել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:
  - Թվարկել արտահանման ներուժ ունեցող գյուղատնտեսական ճյուղերը, գնահատել դրանց զարգացման հեռանկարները:
  - ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, նկարագրել տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:
  - Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:

46	Բուսաբուծությունը	Վերլուծել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	Ներկայացնել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	144-147	1	1		
----	-------------------	---	---	---------	---	---	--	--

47	Անասնապահություն	Վերլուծել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	Ներկայացնել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	147-151	1	1		
48	Գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակումը: Ազդո արդյունաբերական համալիրը	Վերլուծել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	Ներկայացնել ՀՀ գյուղատնտեսության զարգացման նախադրյալները, ճյուղային կառուցվածքը, տարածքային տեղաբաշխումն ու մասնագիտացումը:	151-154	1	1		
49	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 3	Ձևավորել գիտելիքներ ՀՀ տնտեսության, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքի, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածության վերաբերյալ:	Վերլուծել ՀՀ տնտեսության, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնների և տարածական բաշխվածությունը:		1		1	
50	ՀՀ տրանսպորտի ընդհանուր բնութագիրը	Ներկայացնել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:	Վերլուծել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:	155-157	1	1		
51	Տրանսպորտի գլխավոր տեսակները	Ներկայացնել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:	Բնութագրել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները:	158-162	1	1		
52	Սպասարկման ոլորտ:Ընդհանուր բնութագիրը:Կրթության և գիտության ճյուղերը	Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	Վերլուծել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	162-164	1	1		
53	Մշակույթը, առողջա պահությունը, առևտուրը և այլ ճյուղեր	Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	Վերլուծել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	165-167	1	1		
54	Զբոսաշրջություն	Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	Վերլուծել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը:	168-171	1	1		

ԹԵՄԱ 7 Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզեր

ԹԵՄԱՅԻ ՆՊՏԱՍԿԸ Ձևավորել գիտելիքներ Հայաստանի Հանրապետության վարչական մարզերի պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:

- ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԼՐԴՅՈՒՆՔԸ**
- Ներկայացնել ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:
  - քարտեզի վրա ցույց տալ վարչական մարզերը ու դրանց կենտրոնները:

		գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:					
62	Վայոց ձորի մարզ: Տավուշի մարզ	Ներկայացնել ՀՀ Վայոց ձորի, Տավուշի մարզերի բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	Բնութագրել ՀՀ Վայոց ձորի, Տավուշի մարզերի բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	208-214	1	1		
63	ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ	Ներկայացնել ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	Վերլուծել ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:		1		1	
64	ՀՀ-ն աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում: Արտաքին տնտեսական կապերը	Գաղափար կազմել աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում ՀՀ մասնակցության նախադրյալների մասին: Բնութագրել ՀՀ-ի արտահանման և ներմուծման կառուցվածքը: Բնութագրել ՀՀ-ի արտաքին տնտեսական կապերը:	Վերլուծել աշխատանքի միջազգային բաժանման համակարգում ՀՀ մասնակցության նախադրյալները: Բնութագրել ՀՀ-ի արտահանման և ներմուծման կառուցվածքը: Բնութագրել ՀՀ-ի արտաքին տնտեսական կապերը:	216-218	1	1		
ԹԵՄԱ 8 Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն								
ԹԵՄԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ		Զևավորել գիտելիքներ և Արցախի Հանրապետության պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ:						
ԹԵՄԱՅԻ ՎԵՐՋՆԱԴՐՅՈՒՄԸ		<ul style="list-style-type: none"> Ներկայացնել Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը: քարտեզի վրա ցույց տալ վարչական շրջաններն ու դրանց կենտրոնները: 						
65	Ընդհանուր բնութագիրը: Սահմանները: Բնական պայմանները	Զևավորել գիտելիքներ Արցախի Հանրապետության պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ: : Ներկայացնել Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	Վերլուծել Արցախի Հանրապետության պատմաաշխարհագրական նկարագիրը, բնությունը, բնական պայմանները և ռեսուրսները, բնակչությունը և տնտեսությունը: Ներկայացնել Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:	219-224	1	1		
66	Բնակչությունը: Տնտեսությունը	Զևավորել գիտելիքներ Արցախի Հանրապետության	Վերլուծել Արցախի Հանրապետության	224-232	1	1		

		<p>պատմաաշխարհագրական նկարագրի, բնության, բնական պայմանների և ռեսուրսների, բնակչության և տնտեսության վերաբերյալ: : Ներկայացնել Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:</p>	<p>պատմաաշխարհագրական նկարագիրը, բնությունը, բնական պայմանները և ռեսուրսները, բնակչությունը և տնտեսությունը: Ներկայացնել Արցախի տարածքը և սահմանները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:</p>					
67	ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔ 4	<p>Ներկայացնել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը: Ներկայացնել ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:</p>	<p>Վերլուծել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, զարգացումը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը: Վերլուծել ՀՀ վարչական մարզերը, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:</p>		1		1	
68	ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԱՍՓՈՓԻՉ ԿՐԿՆՈՒԹՅՈՒՆ	<p>Վերլուծել ՀՀ տնտեսության, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը: Նկարագրել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը: Ներկայացնել ՀՀ վարչական մարզերը, մարզկենտրոնները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:</p>	<p>Բացատրել ՀՀ տնտեսության, արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքը, զարգացման գործոնները և տարածական բաշխվածությունը: Նկարագրել ՀՀ տրանսպորտային ցանցի առանձնահատկությունները, տրանսպորտի հիմնական տեսակներն ու տրանսպորտային հանգույցները: Ներկայացնել ՀՀ տնտեսության ոչ արտադրական սպասարկման ոլորտի կառուցվածքը, արդի դերն ու հեռանկարային նշանակությունը: Ներկայացնել ՀՀ վարչական մարզերը, մարզկենտրոնները, բնությունը (ռելիեֆ, կլիմա, ջրագրություն, կենսաբազմազանություն, վերընթաց գոտիականություն), բնակչության</p>		1		1	

			թիվը, դրա դինամիկան, կազմը, տեղաբաշխումն ու տարաբնակեցումը:					
				ԸՆԴԱՄԵԼ	68	60	8	